

TEMAT ROZMOWY:

Jak oszczędzam planetę?

Sposoby na codzienne ekologiczne życie.

AUTORKA:

Monika Hausman-Pniewska

Ekologia to bardzo szeroki temat, dlatego można go zawęzić do drugiej części, czyli życia eko na co dzień. Co to dla nas znaczy? Jak to robimy? Segregujemy śmieci? Nosimy własne pojemniki i torby materiałowe na zakupy? Robimy własne kosmetyki czy domowe środki czystości i zastępujemy nimi chemię ze sklepu? Co jeszcze? Czy to wystarczy, co możemy jeszcze zrobić samemu i na kogo możemy wpływać, aby ratować planetę?

Przed wyborem tematu spotkania przy wspólnym stole koniecznie przeczytaj podręcznik „Rozmowy przy wspólnym stole” dostępny na portalu biblioteki.org. Pozwoli on zaplanować przebieg spotkania i dopasować techniki moderacyjne do potrzeb osób w nim uczestniczących oraz do tematu, wokół którego te osoby się spotkają. Znajdziesz tam wskazówki, o co zadbać przed spotkaniem i w jego trakcie. Możesz też skorzystać z uniwersalnego wzoru scenariusza oraz opisów przydatnych technik facylitacyjnych.

Ważne: Rozmowa przy wspólnym stole nie jest wykładem, warsztatem, debatą ani spotkaniem towarzyskim. Zawiera elementy wszystkich tych form, ale jej głównym celem jest wysłuchanie różnych punktów widzenia. Tylko tyle i aż tyle. Aby osoby uczestniczące mogły się wypowiadać szczerze i mieć poczucie komfortu, to zasady, o których przeczytacie w podręczniku, muszą być przestrzegane. Im bardziej różnorodne postawy, opinie i wartości spotkają przy wspólnym stole, tym lepiej.

1. Dlaczego uważam, że ten temat jest ważny?

Przekonanie o wadze tematu jest ważne. Spisanie powodów, dla których chcesz zebrać ludzi wokół danego tematu, pozwoli Ci na skuteczną komunikację – zarówno na etapie zapraszania na spotkanie, jak i podczas jego moderowania.

Autor/ka opracowania tematu	Osoba organizująca i moderująca spotkanie
Nie możemy zamykać oczu i udawać, że zmiany klimatyczne wynikające z zanieczyszczenia ziemi nas nie dotyczą.	
Chcę żyć w zdrowym, bezpiecznym środowisku. Chcę mieć na to wpływ.	

Ekologiczne środki czystości czy kosmetyki są zdrowsze dla nas i dla naszych rodzin.	
--	--

2. Co osoby uczestniczące wyniosą z tego spotkania?

Jeśli nazwiesz korzyści, jakie osoby uczestniczące mogą wynieść ze spotkania, łatwiej Ci będzie zaprosić mieszkanki i mieszkańców Twojej miejscowości do wspólnej rozmowy.

Autor/ka opracowania tematu	Osoba organizująca i moderująca spotkanie
Wzmocnią przekonanie, że nawet małe działania przekładają się na poprawę stanu środowiska.	
Poznają alternatywne sposoby dbania o dom i środowisko wokół oraz sposoby na zmniejszenie produkcji śmieci.	
Dostaną inspiracje do wykorzystania domowych środków czystości zamiast sklepowej chemii. Warto przygotować kilka przepisów – polecam blog Zielony Zagonek (link zamieszczony w punkcie 6. <i>Pomoce do wykorzystania</i>).	

3. Sformułowania oraz ważne pytania związane tematem – przydatne przy opracowaniu zaproszenia oraz podczas prowadzenia spotkania

Warto unikać języka bardzo formalnego, eksperckiego czy pełnego ogólników. Słowa i frazy, które wiążą się z danym tematem, warto wykorzystać, formułując zaproszenie oraz planując wstęp spotkania.

Autor/ka opracowania tematu	Osoba organizująca i moderująca spotkanie
Czysta planeta – jaki mam na to wpływ? Skąd czerpać inspiracje do ekologicznego życia na co dzień?	
Być może segregując śmieci i nie używając foliówek czy robiąc własne środki czystości, nie ocalisz lodowców Arktyki, jednak krok po kroku, wybór po wyborze wpłyniesz na to, że lasy, rzeka czy jezioro wokół ciebie będzie czystsze.	
Co sekundę na wysypiska trafia śmieciarka pełna niepotrzebnych rzeczy. Co możemy zrobić, aby zadbać o planetę? Jakie znamy sprawdzone sposoby na zmniejszenie produkcji śmieci?	

4. Kogo zaprosić na spotkanie, o kim nie zapomnieć?

Niezależnie od tego, czy zapraszamy imiennie czy też kierujemy do społeczności zaproszenie otwarte, ważna jest różnorodność rozmówców oraz ich gotowość do słuchania się nawzajem. Pamiętaj o tym, że różne punkty widzenia i różnorodność doświadczeń czynią rozmowę ciekawą i rozwijającą. Dlatego wypisz, kto powinien w takim spotkaniu uczestniczyć: mogą to być konkretne osoby lub przedstawicielki i przedstawiciele różnych grup (wiekowych, zainteresowań, zawodowych, związanych z miejscem zamieszkania lub innych).

Autor/ka opracowania tematu	Osoba organizująca i moderująca spotkanie
Osoby zajmujące się domem, matki lub ojców małych dzieci, babcie, dziadków..	
Nauczycieli i nauczycielki oraz uczniów.	
Osoby z organizacji pozarządowych, seniorów i seniorki	
Eksperta lub ekspertkę w ramach wprowadzenia w temat albo jakąś ekologiczną organizację. Nie są konieczni, jeśli sami zrobimy jakiś ciekawy wstęp, ważne, aby nie zdominowali spotkania.	
Jakiegoś urzędnika z wydziału ochrony przyrody lub zakładu segregacji śmieci	

5. Jak zadbać o komfort osób uczestniczących w tym spotkaniu?

Warto przewidzieć ryzyka: co może zahamować/zniechęcić rozmówców? Warto też zaplanować środki zaradcze: jeżeli zdarzy się to i to, wtedy należy to i to.

Autor/ka opracowania tematu	Osoba organizująca i moderująca spotkanie
Nie straszyć ani nie obwiniać, dbać, aby inni tego nie robili, nie oceniali innych. Jesteśmy tu aby się czegoś dowiedzieć, wymienić doświadczeniem.	
Może się pojawić ekspert/ka, który/która może zdominować spotkanie, zagadać innych albo być zbyt dużym autorytetem, przy którym wstyd się odezwać. Warto zadbać, aby po wstępie ta osoba czy osoby weszły w rolę zwykłych osób uczestniczących w spotkaniu – to nie jest spotkanie z ekspertem.	
Może też być zbyt dużo wątków wynikających z obszerności tematu. Warto go podzielić na podtematy albo z wypisać	

wspólnie z osobami uczestniczącymi (np. na flipcharcie), jakimi obszarami są one zainteresowane.	
--	--

6. Pomoce do wykorzystania

W ramach wstępu lub podsumowania spotkania warto pokazać fragment filmu, odnieść się do publikacji lub przeprowadzić ćwiczenie odwołujące się do doświadczenia osób uczestniczących. Można skorzystać z następujących materiałów:

Nazwa materiału + jego rodzaj (film, publikacja itp.) <i>Uwaga! Linki są aktualne na 28.01.2020 r.</i>	Czego dotyczy / do czego może się przydać? (przy dłuższych materiałach prosimy o wskazanie konkretnego fragmentu, np. minuty filmu lub strony publikacji)
Blog „Zielony Zagonek”: https://zielonyzagonek.pl/ekosprzatanie/	Eko-blog o życiu w harmonii z naturą. Znajdziemy tam proste przepisy na prowadzenie zdrowego życia, bez niepotrzebnej chemii. Niektóre przepisy można wydrukować i rozdać osobom uczestniczącym w spotkaniu.
Artykuł „Mniej znaczy więcej”: http://razemztoba.pl/mniej-znaczy-wiecej/	Co zamiast foliowych woreczków? Artykuł o akcji Regionalnego Centrum Wolontariatu w Elblągu „Wpakowani w ekologię”. Może być wyjściem do dyskusji.
Artykuł „12 postanowień w duchu less waste”: https://www.kukbuk.pl/artykuly/12-postanowien-w-duchu-less-waste/	12 postanowień w duchu less waste – sprawdzone sposoby na zmniejszenie produkcji śmieci. Ku inspiracji.
Artykuł „23 stycznia – dniem bez foliówek. Odbierz bawełnianą ekotorbę w Urzędzie Miejskim”: https://www.gdansk.pl/wiadomosci/23-stycznia-dniem-bez-foliowek-odbierz-bawelniana-ekotorbe-w-urzedzie-miejskim,a.162775	Artykuł opisuje rolę samorządu w propagowaniu ekologii wśród mieszkańców. Może być jedną z tez do scenariusza.
Blog „Profesorskie gadanie”: 1. https://profesorskiegadanie.blogspot.com/2020/01/w-australii-z-fajerwerkami-rozpocza-sie.html 2. https://profesorskiegadanie.blogspot.com/search?updated-max=2019-12-03T18:50:00%2B01:00&max-results=7&start=14&by-date=false	Blog przyrodnika, profesora Stanisława Czachorowskiego z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, który w interesujący sposób wychodzi z wykładami poza mury uczelni. Dużo pisze o ekologii. Ku inspiracji.